

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Craiu Nicolae
Burduh Victor

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Doroftei Roman în numele părții vătămate Rusu Petru, de avocatul Iorga Emil în numele inculpatei Bivol Alina și de inculpații Bivol Alina și Popa Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-i pe

COSOI Sergiu XXXXXXXX, născut
la xx xxxxx xxxxx, originar și domiciliat în mun.
XXXXXXXX, str. XXXXX XXXXX xx/x ap. xx;

BIVOL Alina XXXXX, născută la
xx xxxxxxxx xxxx, originară și domiciliată în
mun. XXXXXXXX, str. XXXXX XXXXX xx ap. xx;

POPA Serghei XXXXX, născut la
xx xxxxxxxx xxxx în XXXXXXXXX XXXXX XXXXX –
XXXXXXXX XXXXX, domiciliat în mun. XXXXXXXXX,
str. XXXXX XXXXX xx ap. xx;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.07.2018 – 13.02.2020;

Instanța de apel: 10.03.2020 – 21.07.2020;

Instanța de recurs: 24.08.2020 – 27.10.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020,

Cosoi Sergiu a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Cosoi Sergiu pe un termen de probă de 3 ani, *cu obligarea acestuia ca în termen de 6 luni să repara integral prejudiciul cauzat prin infracțiune părții vătămate și să-i achite acesteia și cheltuielile de judecare a pricinii, în cuantumul stabilit în sentință și să nu comită alte infracțiuni.*

Bivol Alina și Popa Serghei au fost achitați de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, *din motiv că sustragerea nu a fost săvârșită de inculpați, iar fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.*

De la Cosoi Sergiu s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rusu Petru suma de 7 000 lei în calitate de prejudiciu moral și suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Corpurile delictive: telefonul de model „Samsung J7 Gold” și telefonul mobil de model „Samsung J3 Gold” au fost lăsate în proprietatea lui Rusu Petru.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că lui Cosoi Sergiu, i se incriminează comiterea infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal prin faptul că, la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20:00, *împreună și de comun acord cu cet. Bivol Alina și cet. Popa Serghei, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă*, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, în timp ce ultimii doi asigurau modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, asigurându-se că nu este văzut de nimeni, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x, a sustras de pe teșghea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra sa bunurile enumerate supra a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei.

Alinei Bivol i se incriminează comiterea infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal prin faptul că, la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20:00, *împreună și de comun acord cu cet. Cosoi Sergiu și cet. Popa Serghei, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă*, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurând modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x și acoperind

cu corpul său locul amplasării bunurilor care urmau a fi sustrase, timp în care cet. Cosoi Sergiu a sustras de pe tețghea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra lor bunurile enumerate supra au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei.

Lui Popa Serghei i se incriminează comiterea infracțiunii stabilite de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal prin faptul că, la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20 00, împreună și de comun acord cu cet. Cosoi Sergiu și cet. Bivol Alina, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurând modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x și acoperind cu corpul său locul amplasării bunurilor care urmau a fi sustrase, timp în care cet. Cosoi Sergiu a sustras de pe tețghea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra lor bunurile enumerate supra au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei.

Prima instanță a conchis asupra excluderii semnului calificativ prevăzut la lit. b) alin. (2) al art. 186 Cod penal – „*de două sau mai multe persoane*”, în privința lui Cosoi Sergiu, reținând în privința acestuia comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani Iuga Gabriela, care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 februarie 2020, prin care au fost achitați inculpații Bivol Alina și Popa Serghei, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Bivol Alina și Popa Serghei să fie condamnați în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod Penal. Aplicarea în privința Alinei Bivol, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani. Aplicarea în privința lui Popa Serghei a pedepsei cu închisoarea pe un termen de 2 ani cu executare în

penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat următoarele:

- reieșind din ansamblului de probe prezentate de către acuzare în cadrul ședințelor de judecată, instanța de fond neîntemeiat a apreciat faptul că, în acțiunile inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, neîntemeiat a dispus achitarea inculpaților, interpretând eronat circumstanțele de fapt și de drept desprinse de caz;

- instanța de fond nu a reținut circumstanțele expuse în ședința de judecată de către partea vătămată Rusu Petru care a indicat la inculpații Bivol Alina și Popa Serghei, care au participat la comiterea infracțiunii împreună cu Cosoi Sergiu și că din imaginile video reiese faptul că toți trei au participat la comiterea faptei.

3.2. avocatul Doroftei Roman în interesele părții vătămate Rusu Petru, care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Cosoi Sergiu, Bivol Alina și Popa Serghei să fie condamnați pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni în limitele prevăzute de norma penală încriminată; admiterea integrală a acțiunii civile, cu perceperea în mod silit de la inculpați în beneficiul părții vătămate a *prejudiciului material cauzat* în mărime de 11 000 lei, prejudiciul moral a câte 20 000 lei, de la fiecare dintre inculpați iar în total în cuantum de 60 000 lei, precum și încasarea în mod solidar de la inculpați a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

În motivarea apelului a indicat următoarele:

- instanța de fond, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei, a tras o concluzie pripită privind achitarea inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei *pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii*, or, împrejurările menționate în partea descriptivă a rechizitoriului, relevă în mod concludent că învinuirea înaintată inculpaților Cosoi Sergiu, Bivol Alina, Popa Serghei și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale este corectă și în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material;

- prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv: declarațiile părților vătămate Rusu Petru; procesul verbal de ridicare; procesul verbal de examinare a obiectului, precum și alte probe pertinente și concludente colectate și administrate în cursul urmăririi penale s-a dovedit cu certitudine că inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, iar circumstanțele cauzei reflectă incontestabil elementele componente de infracțiune prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal;

- sentința instanței de fond este contradictorie, deoarece dispunând achitarea

inculpațiilor Bivol Alina și Popa Serghei, motivează soluția prin faptul că învinuirea adusă acestora este neclară, fapt, care potrivit practicii judiciare constante nu poate servi drept temei de achitare;

- instanța de fond superficial a respins și nu a motivat aspectul referitor la acțiunea civilă în partea prejudiciului material, prin ce, evident a fost încălcată practica CEDO și cea națională.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, au fost admise apelurile, *casată parțial sentința în partea achitării lui Popa Serghei și Bivol Alina și acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre*, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Popa Serghei și Bivol Alina au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, la amendă în mărime a câte 700 unități convenționale.

Din contul lui Popa Serghei, Bivol Alina și *Cosoi Sergiu* s-a încasat în beneficiul părții vătămate Rusu Petru, câte 3000 lei în calitate de prejudiciu moral și în mod solidar, suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea civilă fiind respinsă ca neîntemeiată.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

Astfel, instanța de apel a constatat că, *Bivol Alina la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20.00, împreună și de comun acord cu cet. Cosoi Sergiu și cet. Popa Serghei*, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurând modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x și acoperind cu corpul său locul amplasării bunurilor care urmau a fi sustrate, timp în care cet. Cosoi Sergiu a sustras de pe teșghea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei, în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra lor bunurile enumerate supra au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei.

Popa Serghei, la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20.00, *împreună și de comun acord cu cet. Cosoi Sergiu și cet. Bivol Alina*, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurând modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x și acoperind cu corpul său locul

amplasării bunurilor care urmau a fi sustrase, timp în care cet. Cosoi Sergiu a sustras de pe tejegea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra lor bunurile enumerate supra au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei.

Astfel, instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale intenționate, Popa Sergei și Bivol Alina, au comis infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța de apel a notat că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod Procedură Penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-i achita pe Popa Sergei și Bivol Alina pe art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că sustragerea nu a fost săvârșită de inculpată, iar fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

Vinovăția inculpaților Popa Sergei și Bivol Alina în comiterea faptelor sus-indicate, este dovedită prin următoarea sistemă de probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămate Rusu Petru, *date în ședința instanței de fond* că la data de 18.06.2018 i-au fost furate telefoanele. Ele i-au fost returnate după 2-3 săptămâni. În ziua menționată făcea revizie, iar inculpații au intrat și au cumpărat niște produse: doi cumpărau, iar unul era în spatele lor. Fetița cu băiatul au văzut camera din față, s-au postat în față. După cum era amplasată masa pe care stăteau telefoanele, se gândește că inculpații s-au gândit să le acopere ca să nu se vadă sustragerea, iar a treia persoană pe la spate le-a sustras de pe masă. Aceștia au cumpărat ce au avut nevoie și au plecat cu tot cu telefoane. După aceasta, a căutat telefoanele și nu le-a găsit, s-a uitat la calculator unde se înregistrează video și a văzut secvența unde ei au furat. După aceasta a chemat poliția. Pe la 12 noaptea a venit băiatul care a pus camerele și el i-a arătat video-ul. Toate cele relatate el a văzut de pe video, nu personal. Din magazin au dispărut 2 telefoane de model Samsung. Erau telefoane noi, dar nu știe ce preț aveau. Erau telefoane de lucru. Prejudiciul pentru el este unul mare așa cum lucrul său este legat de telefoane.

Are companie de transport Moldova - Germania și lucrul constă în „viber” și „what`s App” deoarece clienții săi sunt acolo. Totul i-a fost șters din telefon. Aceste 2 telefoane care au fost sustrase le folosea în activitatea sa. Tot lucrul constă în telefoane, dacă telefoanele sunt închise, clientul nu poate lua legătura cu el. Prin acțiunea civilă, nu cere ca să îi plătească costul telefonului, el solicită datele din telefoane - deoarece toate datele au fost șterse. Suma de 11 000 lei, crede, că reprezintă costul telefoanelor. La acel moment, starea financiară era bună, căci era timpul când lucrul mergea foarte bine. Erau lunile de vară și toți se duceau - veneau acasă. Nu a restabilit conturile de pe „viber” și „what`s App”. A început de la zero, a mai avut câteva date din caietele pe care le avea în mașină și încetul cu încetul le-a adus cum erau. *La poliție, a depus o cerere precum că nu este de acord cu modul în care a primit telefoanele.* A explicat că în acțiune civilă, suma de 60 000 lei constă din faptul că o mașină circulă de 3 ori pe lună, la el circulau 2 mașini. Mai era și timpul când lucrul mergea foarte bine și erau mulți călători. A retrăit, căci nu avea ce lucra, nu mergea lucrul. A fost creat disconfort, căci nu putea să lucreze. ***În cadrul instanței de apel partea vătămată Rusu Petru și-a susținut declarațiile date anterior.***

Colegiul penal consideră că declarațiile părții vătămate Rusu Petru sunt utile, veridice, consecvente, date de către partea vătămată atât în cadrul urmăririi penale cât și în ședința de judecată a instanței de fond cât și a celei de apel, unde dânsul foarte detaliat și consecutiv a descris toate circumstanțele faptei și au declarat cu certitudine că furtul, în circumstanțele sus- indicate a fost săvârșit anume de către inculpații Popa Sergei și Bivol Alina, care au acționat în coautorat, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Cosoi Sergiu și aceste declarații coroborează cu celelalte probe pe care le vom analiza în continuare și demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților Popa Sergei și Bivol Alina în comiterea furtului imputat lor.

Colegiul penal a constatat că vina inculpaților Popa Sergei și Bivol Alina se mai dovedește integral și prin următoarele probe scrise și documente, care coroborează cu întreaga sistemă de probe analizate mai sus, cum ar fi:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 19.09.2018 (f. d. 6, vol. I);

- înștiințarea 902, potrivit căreia a data de 18.06.2018, de la numărul de telefon 068999182, Rusu Petru a indicat fabula: „Milano 13 furt de telefon mobil 12 000 lei” (f. d. 9, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 20.06.2018, care relevă că Ofițerul de Urmărire Penală, inspectorul superior S. Cazacu, în temeiul cauzei penale nr. 2018031004 a ridicat de la Cosoi Sergiu: 1) telefon mobil de model „Samsung J7” de culoare aurie cu nr. de IMEI xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, 2) Telefon mobil de model „Samsung J3” de culoare aurie cu nr. de IMEI

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (f. d. 13, vol. I);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 22.06.2018 și planșa fotografică, potrivit căruia, Organul de Urmărire penală al SUP al IP Buiucani, mun. Chișinău, reprezentat de ofițerul de urmărire penală, inspector superior Sergiu Cazacu, în conformitate cu prevederile alin. (4) art. 118 Cod de procedură penală a efectuat examinarea bunurilor ridicate la 20.06.2018 de la cet. Cosoi Sergiu (f. d. 15-17, vol. I);

- ordonanța din 22.06.2018 care atestă că telefoanele mobile de model „Samsung J7” și de model „Samsung J3” au fost recunoscute în calitate de corpuri delictive. (f. d. 18, vol. I);

- ordonanța din 22 iunie 2018 (f.d. 20), potrivit căreia potrivit recipisei din 22 iunie 2018, telefoanele respective au fost restituite părții vătămate Rusu Petru pentru păstrare și utilizare. (f. d. 20, 21, vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 21.06.2018, potrivit căruia Ofițerul de Urmărire Penală, inspectorul superior S. Cazacu, în temeiul cauzei penale nr. 2018031004 a ridicat de la Rusu Petru imagini video captate la data de 18.06.2018 de camera de supraveghere instalată la magazinul alimentar din str. Milano 2, Chișinău (f. d. 23, vol. I);

- purtătorul de informații electronice CD-ul ridicat de la cet. Rusu Petru CD cu mențiunea Omega 700 MB (f. d. 24, vol. I);

Astfel, Colegiul penal consideră că, aceste probe scrise și documentele examinate, coroborează cu declarațiile părți vătămate examinate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care demonstrează cu certitudine că inculpatul Popa Serghei, la 18 iunie 2018 aproximativ la ora 20:00, *împreună și de comun acord cu Cosoi Sergiu și Bivol Alina*, acționând în coautorat, prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele și dorind în mod conștient survenirea lor, asigurând modul ascuns de sustragere a bunurilor altei persoane, aflându-se în incinta magazinului alimentar, amplasat pe adresa mun. Xxxxxx, str. Xxxx x și acoperind cu corpul său locul amplasării bunurilor care urmau a fi sustrate, timp în care cet. Cosoi Sergiu a sustras de pe teșghea un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx și un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei în care era activă cartela SIM cu nr. xxxxxxxx, după care, având asupra lor bunurile enumerate supra au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel, cauzând părții vătămate Rusu Petru un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 11 000 lei. Cu referire la declarațiile inculpatului Cosoi Sergiu date în cadrul ședinței de fond, instanța de apel a conchis că acestea nu corespund adevărului și sunt depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală, și se combat de

întreaga sistemă de probe analizată mai sus, și apreciată prin prisma prevederilor art. 101 Cod Procedură Penală, întrucât nu sunt susținute prin careva probe și nu coroborează cu ansamblul de probe examinate.

Colegiul penal a conchis că instanța de fond neîntemeiat a dispus achitarea lui Popa Serghei și Bivol Alina pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece reieșind din cele sus-indicate s-ar fi constatat cu certitudine că în volum deplin dovedesc vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii imputate lor.

Făcând uz de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2), 394 alin. (1) pct. 1) și 2), alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat că *instanța de fond, ca în cazul unei sentințe de condamnare, a descris fapta criminală pe art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, comisă de inculpați, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care și-a întemeiat concluziile instanța de judecată, însă, în mod absolut divergent, a dispus prin dispozitivul sentinței achitarea inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei pe acest capăt de acuzare.*

La fel, instanța de apel a statuat că instanța de fond a constatat în descriptivul sentinței, în mod confuz și neclar, diverse motive de achitare, care se exclud reciproc, cum ar fi că: *„nu a fost demonstrată comiterea acestei infracțiuni..., nu se poate constata că anume inculpata l-a sustras..., nu a fost posibilă constatarea că inculpatul a luat telefonul..., inculpatul nici nu a comis fapta incriminată..., nu s-a constatat existența faptei infracțiunii..., acuzatorul de stat a interpretat și a făcut o calificare juridico-penală incorectă a acțiunilor inculpatului, fapta nu întrunește elementele infracțiunii”* etc, însă în dispozitiv s-a contrazis, dispunând achitarea inculpatului pe art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motivul că: *„sustragerea nu a fost săvârșită de inculpată”*.

Colegiul penal a mai reținut și faptul că instanța de fond a omis să se expună și asupra faptului că potrivit alin. (3) pct. 1) și 2) art. 394 Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii (potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului) pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

În concluzie, s-a statuat că instanța urma să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze și să analizeze la modul cuvenit aspectele învinuirii înaintate, precum și intenția inculpatei și, ca urmare, să constate dacă în acțiunile

inculpatei sunt sau nu prezente elementele infracțiunii încriminate, și în cazul achitării care sunt elementele care lipsesc în speța de pe rol.

Instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, nu a indicat motivele pentru care, în final, a respins probele aduse în sprijinul acuzării privind învinuirea inculpaților pe art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în special declarațiile părții vătămate Rusu Petru că a văzut telefonul la Cosoi Sergiu, dar nu a văzut cine l-a furat, deoarece toți trei inculpați se aflau lângă teștea, deoarece au fost împreună.

La fel, a sfidat argumentele și declarațiile lui Cosoi Sergiu care a declarat că „după săvârșirea furtului a transmis telefoanele lui Bivol Alina”, adică toți inculpații cunoșteau despre furtul de telefoane imediat după sustragere, atunci când au servit împreună berea.

Din conținutul sentinței contestate, instanța de fond a conchis că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii încriminate, însă în cuprinsul deciziei instanța nu a dezvăluit care anume element al infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal lipsește și nu a argumentat în nici un mod concluzia sa.

Din conținutul sentinței, rezultă că instanța de fond și-a argumentat concluziile indicând „...probele acumulate în prezenta cauză nu sunt suficient de convingătoare care cu certitudine ar demonstra vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate”, însă controversat acestor concluzii, ulterior instanța a conchis că „acțiunile lui Bivol Alina și Popa Serghei nu îmbracă forma răspunderii penale”.

În asemenea circumstanțe, a considerat că motivarea soluției instanței de fond este controversată nefiind clar, dacă inculpata a comis careva acțiuni prejudiciabile, însă procurorul nu a prezentat probe suficient de convingătoare care cu certitudine ar demonstra vinovăția acesteia, sau inculpații Bivol Alina și Popa Serghei în general nu au comis fapta încriminată în rechizitoriu, adică nu au cunoscut despre sustragerea telefoanelor, sau totuși Bivol Alina și Popa Serghei au comis careva acțiuni prejudiciabile, care însă nu întrunesc elementele infracțiunii încriminate or, în cazul în care instanța de fond a conchis că Bivol Alina și Popa Serghei a comis o faptă prejudiciabilă însă aceștia urmează a fi achitați pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, atunci care anume element/elemente ale infracțiunii încriminate lipsește.

Instanța de fond, ajungând la concluzia că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii încriminate, a argumentat neclar și insuficient concluzia sa, lăsând probele acuzatorului de stat fără o apreciere cuvenită, iar în partea motivată a sentinței nu a analizat elementele constitutive ale infracțiunii încriminate în coraport cu acțiunile Alinei Bivol și a lui Popa Serghei,

precum și cu probele care se conțin în actele cauzei, or, acuzatorul de stat a invocat probe concrete, care în viziunea sa cu certitudine demonstrează vinovăția inculpaților.

Astfel, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei, a tras o concluzie pripită privind achitarea Alinei Bivol și a lui Popa Serghei pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Reieșind din întreaga sistemă de probe enumerate mai sus și apreciate de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul comiterii de către Popa Serghei și Bivol Alina a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2), lit. b), d) Cod Penal, or pe parcursul cercetării judecătorești au fost prezentate instanței suficiente probe ce confirmă cu certitudine faptul sustragerii de către Popa Serghei și Bivol Alina în coautorat, prin înțelegere prealabilă, împreună și de comun acord cu Cosoi Sergiu a unui telefon mobil de model „Samsung Galaxy J7” la preț de 6000 lei și a unui telefon mobil de model „Samsung Galaxy J3” la preț de 5000 lei.

La stabilirea pedepsei inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina, Colegiul Penal, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că infracțiunea comisă de inculpați face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, că circumstanțe care atenuază sau agravează răspunderea inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina conform art. 76, 77 Cod Penal nu au fost stabilite, consideră că reeducarea și corectarea inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina poate avea loc prin aplicarea pedepsei fiecăruia câte 700 unități convenționale de amendă, adică câte 35 000 lei.

Cu referire la încasarea daunei morale, instanța de apel, citând prevederile art. 1423 Cod Civil (redacția legii din 06.06.2002), a concluzionat că pentru a-i oferi părții vătămate Rusu Petru o reparare a suferințelor morale suportate în urma prejudiciului cauzat în privința sa de către inculpați prin infracțiune, este necesar de a încasa din contul lui Bivol Alina, Popa Serghei și Cosoi Sergiu în contul părții vătămate Rusu Petru, câte 3000 lei de la fiecare cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, ținând cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral.

Totodată, instanța de apel a conchis că de la Bivol Alina, Popa Serghei și Cosoi Sergiu, în mod solidar, urmează a fi încasate cheltuielile judiciare pentru asistență juridică acordată părții vătămate Rusu Petru de către avocatul Doroftei Roman or, conform materialelor cauzei, Rusu Petru, a suportat cheltuieli judiciare în mărime de 10 000,00 (zece mii) lei în urma încheierii contractului de asistență juridică cu avocatul Doroftei Roman (f. d. 157, vol. I).

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul Doroftei Roman în numele părții vătămate Rusu Petru, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul inculpaților a prejudiciului material cauzat în mărime de 11 000 lei, prejudiciului moral a câte 20 000 lei de la fiecare inculpat, iar în total suma de 60 000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică de 10 000 lei.

În motivarea recursului depus, a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel în partea descriptivă a deciziei pronunțate nu s-a expus asupra acțiunii civile în latura prejudiciului material, adică ultima eronat a omis să indice din ce motiv a respins acțiunea civilă, care au fost raționamentele admiterii parțiale a prejudiciului moral și cum a ajuns să stabilească valoarea prejudiciului material;

- instanțele inferioare nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele speței, că în rezultatul infracțiunii comise de către inculpat, părții vătămate Rusu Petru i-au fost cauzate prejudicii materiale și morale, inclusiv prin deplasarea la organele de urmărire penală, instanța de judecată, procuratură, ștergerea din telefoane a pozelor, fișierelor, fotografiilor ce constituie amintiri de familie, ținând cont de circumstanțele în care au fost cauzate aceste prejudicii, gradul de vinovăție al inculpaților;

- instanța de apel nu a ținut cont și a ignorat practica judiciară și Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6 Privind satisfacția echitabilă și în mod superficial și nemotivat a dispus admiterea parțială a prejudiciului moral în sumă de 3 000 lei, neținând cont nici de de jurisprudența CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral expusă în Opinia comună a Președintelui Curții Supreme de Justiție și a Șefului Adjunct al Direcției Agent Guvernamental privind satisfacția echitabilă (Buletinul CSJ, nr. 8-9, 2012), cât și de prevederile art. 2036 alin. (2) Cod Civil, conform căruia, „Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial”;

- *instanța de apel absolut greșit a casat sentința în partea încasării sumei de 7 000 lei cu titlul de prejudiciu moral de la Cosoi Sergiu, și a micșorat suma daunei la 3 000 lei, în lipsa unui apel din partea lui Cosoi Sergiu, care nu a contestat valoarea prejudiciu moral, astfel încălcând limitele judecării apelurilor, or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii;*

- concluziile neclare, divergente și confuze că: „nu se confirmă prejudiciul material de 11 000 lei, din motiv că nu au fost prezentate probe, nu corespund criteriilor de drept privind aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, și este neîntemeiat deoarece în cadrul urmăririi penal s-a indicat că valoarea telefoanelor constituie 11 000 lei;

- contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a motivat decizia adoptată în acest sens, or din textul acțiunii civile înaintate, partea vătămată a solicitat repararea prejudiciului în sumă de 11 000 lei, iar instanța de apel a respins parțial acțiunea civilă, fără a motiva decizia în această parte;

- decizia instanței de apel nu cuprinde relevarea considerentelor, precum și a temeiurilor de fapt și de drept, care au fundamentat concluzia despre admiterea parțială a prejudiciului moral și respingerea daunei materiale înaintat de către partea vătămată Rusu Petru;

- instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în latura civilă în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o decizie care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în sensul vizat.

5.2. Avocatul Emil Iorga în numele inculpatei Bivol Alina, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului depus, a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel și-a întemeiat concluziile în cea mai mare parte pe informația- proba- purtătorul de informații electronice CD-ul ridicat de la cet. Rusu Petru - CD cu mențiunea Omega 700MB. Pe dispozitivul respectiv se află un fișier de format mp4, volumul total fiind de 15 855 kgb *care nu a fost vizionat nemijlocit în cadrul ședinței de judecată;*

- dacă ar fi cercetat nemijlocit înregistrarea video instanța de apel ar fi ajuns la o altă concluzie ori înregistrarea video este făcută dintr-un unghi care nu permite de a clarifica acțiunile lui Bivol și Popa;

- instanța de apel a încălcat principiul cu privire la cercetarea nemijlocită a probelor de către instanța de judecată contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel și-a însușit neîntemeiat argumentul acuzării precum că prin prezența lor și prin deplasările lor în interiorul buticului Popa Sergiu și Bivol

Alina ar fi creat oportunitatea sustragerii telefonului de către inculpatul Cosoi Sergiu argument care nu poate fi reținut, în condițiile în care acuzarea nu a prezentat alte probe, care să indice asupra unei eventuale înțelegeri de a acționa concertat între Bivol Alina, Popa Sergiu pe de o parte și Cosoi Sergiu pe de altă parte;

- acuzarea a eșuat în a prezenta careva probe care să releve că după comiterea sustragerii de către Cosoi Sergiu, Bivol Alina și Popa Sergiu ar fi favorizat cumva acțiunile acestuia prin ascunderea sau păstrarea obiectelor sustrase. Ori, s-a menționat anterior că procesul verbal de ridicare demonstrează că telefoanele mobile au fost ambele ridicate de la Cosoi Sergiu. Mai mult, instanța de judecată ține să observe că înregistrarea video relevă că mișcărilor inculpaților în buticul respectiv pot fi motivate și de spațiul limitat din interiorul buticului și mișcărilor altor persoane care se prezentau pentru a procura bunuri din butic;

- tot în urma vizionării CD-ului respectiv, instanța de apel ar fi putut observa că inculpații și-au schimbat pozițiile anume în momentul în care în butic a intrat a patra persoană însoțită de copilul minor. Înregistrarea relevând că inculpații au intrat în trei în butic și au discutat între ei, timp în care Bivol Alina a luat careva produse și le-a plasat pe teșghea, iar Cosoi Sergiu a numărat careva sumă bănească pe care a transmis-o inculpatului Popa Sergiu care la rândul lui a transmis-o lui Bivol Alina. În aceste circumstanțe, în condițiile în care acuzarea nu a demonstrat contrariul, versiunea expusă de inculpați precum că ei discutau în acel moment despre ce urma să procure, nu poate fi exclusă.

5.3. Inculpații Bivol Alina și Popa Serghei, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului depus, au invocat următoarele argumente:

- instanța de fond corect a dat apreciere circumstanțelor de fapt și de drept, pornind de la ideea că telefoanele care fac obiectul infracțiunii au fost ridicate de la Cosoi Serghei prin procesului-verbal de ridicare din 20.06.2018 (f.d.13), iar afirmațiile acuzării că unul din telefoane s-ar fi aflat, până la data de 20.06.2018, la inculpata Bivol Alina sunt infirmate prin această probă;

- instanța de apel incorect a dat apreciere faptului că proba respectivă coroborează cu declarațiile date de inculpatul Cosoi Sergiu care a comunicat că ambele telefoanele s-au aflat la el și au fost ridicate tot de la el. Or, depistarea și ridicarea telefoanelor mobile de la inculpatul Cosoi Sergiu reprezintă un indiciu serios că acesta a comis sustragerea telefoanelor respective la data de 18 iunie 2018. Aceste telefoane au fost restituite părții vătămate în decurs de patru zile în starea în care se aflau în ziua sustragerii;

- instanța de apel a dat o apreciere greșită și imaginilor examinate de pe video, și anume că aceste persoane au intrat și ieșit în trei, a fost dată o apreciere

doar declarațiilor părții vătămate care se bazează mai mult pe presupuneri pripite;

- instanța de fond corect a reținut că din înregistrare se observă că Bivol Alina și Popa Sergiu la momentul sustragerii de către Cosoi Sergiu a telefoanelor mobile, nu au realizat careva acțiuni care ar putea fi catalogate ca elemente ale laturii obiective a infracțiunii de sustragere ascunsă a bunurilor. Or, la momentul sustragerii Popa Sergiu era ieșit deja din butic, iar Bivol Alina era cu fața spre vânzătoare și cu spatele spre locul din care Cosoi Sergiu a sustras telefoanele. Astfel, aceasta nu putea să vadă ce face ultimul;

- înregistrarea video demonstrează cu certitudine că inculpatul Cosoi Sergiu a sustras la data de 18 iunie 2018 telefoanele părții vătămate de pe teșghea. Aceste imagini video nu sunt în măsură să demonstreze, conform principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, că inculpatul Cosoi Sergiu, ar fi acționat la data respectivă, împreună și conform unei înțelegeri prealabile cu Bivol Alina și Popa Serghei;

- acuzarea nu a demonstrat că Bivol Alina și Popa Serghei, atunci când se aflau în interiorul buticului respectiv, ar fi cunoscut ce intenționează să facă inculpatul Cosoi Sergiu și că ar fi acționat intenționat în vederea ascunderii acțiunilor realizate de acesta;

- instanța de apel incorect a dat apreciere că instanța de fond nu a analizat elementele constitutive ale infracțiunii, mențiune făcută la pct. 33, însă instanța de fond cu lux de amănunte a făcut o analiză în care a stabilit cu certitudine că sustragerea telefoanelor mobile a fost comisă de inculpatul Cosoi Sergiu, care a acționat singur, prin profitare de aglomerația din local;

- instanța de fond corect a apreciat că în privința inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina persistă temeiurile de achitare stabilite de art. 390 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală - fapta nu a fost săvârșită de inculpat și fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5.4. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul și avocatul Doroftei Roman depun referințe prin care procurorul solicită respingerea tuturor recursurilor declarate, iar avocatul Doroftei Roman solicită respingerea recursurilor depuse de inculpați și de avocatul Iorga Emil în numele inculpatei Bivol Alina ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

6. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, raportată la criticele recurențelor, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea *Boldea versus România*), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi casată parțial decizia recurată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți.*

Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată incontestabil prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

În speță, prin sentința instanței de fond Bivol Alina și Popa Serghei a fost achitați de sub învinuirea înaintată în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, pe motiv că ***sustragerea nu a fost săvârșită de inculpați, iar fapta acestora nu întrunește elementele infracțiunii.***

Ulterior, instanța de apel prin admiterea apelului procurorului și avocatului Doroftei Roman în numele părții vătămate Rusu Petru, a dispus recunoașterea vinovăției și condamnarea lui Popa Serghei și Alinei Bivol în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime a câte 700 unități convenționale.

Este notabil și faptul că, dispunând condamnarea inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei în baza art. 186 alin. (2) ***lit. b) și d)*** Cod penal, instanța de apel trece cu vederea faptul că Cosoi Sergiu rămâne condamnat în baza art. 186 alin. (2) ***lit. d)*** Cod penal, fiindu-i exclusă prin sentință agravanta prevăzută de litera b) al alin. (2) art. 186 Cod penal „*de două sau mai multe persoane*” și constată fapta comisă de Bivol Alina și Popa Serghei împreună cu Cosoi Sergiu. Însă, în lipsa unui recurs din partea procurorului, instanța de recurs, ținând cont de limitele examinării recursului prevăzute la art. 424 Cod de procedură penală, nu se va expune în continuare pe acest aspect.

Colegiul lărgit reține că potrivit materialelor cauzei în cadrul examinării apelului declarat în instanța de apel, deși au fost audiați cei 3 inculpați, potrivit

proceselor verbale de audiere a acestora, se observă că declarațiile inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei s-au rezumat doar la faptul că aceștia nu recunosc vinovăția și că solicită respingerea apelurilor depuse în privința lor, refuzând să dea alte declarații (f.d. 36-37, vol. II), iar la cercetarea purtătorului de informații electronice CD-ul ridicat de la cet. Rusu Petru, CD cu mențiunea Omega 700 mg., nu a fost vizionată înregistrarea video de pe acesta, ci doar s-a indicat că acesta se află la f.d. 24, vol. I, deci potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, acesta nu a fost cercetat (vizionat) din nou, instanța de apel punând proba respectivă la baza condamnării inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei, fără a combate raționamentele instanței de fond care a pus aceeași probă - purtătorului de informații electronice CD-ul ridicat de la cet. Rusu Petru, CD cu mențiunea Omega 700 mg. la baza sentinței de achitare a inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei.

Mai mult ca atât, se reține că și declarațiile date de partea vătămată Rusu Petru, în cadrul ședinței instanței de fond, au fost puse la baza sentinței de achitare în privința inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina, însă instanța de apel pronunțând o sentință de condamnare în privința inculpaților Popa Serghei și Bivol Alina, a pus la baza deciziei de condamnare aceleași declarații date în ședința instanței de fond, care de altfel, au servit temei pentru achitarea ultimilor, făcând doar mențiunea că în ședința instanței de apel acesta a susținut declarațiile date anterior, situație care nu poate fi echivalată cu audierea din nou a martorului acuzării, în cazul în care declarațiile lui constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, impusă de alin. (2¹) al art. 415 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel, rejudecând cauza și stabilind vinovăția inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei după o sentință de achitare, fără audierea propriu-zisă a părții vătămate și fără cercetarea nemijlocită a mijloacelor materiale de probă și corpurilor delictive, la care face referire în decizia sa, a pronunțat o hotărâre de condamnare, soluție care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a unei atare soluții trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, în special atunci când se pronunță o nouă hotărâre, după regulile pentru judecarea în primă instanță.

În altă ordine de idei, Colegiul menționează că potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6), 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea

procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

În același context, se reține că instanța de apel a menționat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpaților Bivol Alina și Popa Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Or, expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate de apărare, nu este suficientă pentru o decizie de condamnare, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Subsidiar, se reține că potrivit prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Astfel, instanța de apel dispunând admiterea apelului declarat de procuror și apelul declarat de avocatul Doroftei Roman în numele părții vătămate și casând sentința **parțial în partea achitării lui Popa Serghei și Bivol Alina și în partea acțiunii civile**, fără a oferi o motivare corespunzătoare a micșorat suma prejudiciului moral stabilit de instanța de fond de 7 000 lei dispusă prin sentință de a fi încasată de la inculpatul Cosoi Sergiu, în lipsa unui apel al acestuia, dispunând încasarea prejudiciului moral a câte 3 000 lei de la fiecare din cei 3 inculpați.

Subsidiar se reține, că instanța de apel, cu toate că în partea dispozitivă a indicat că „...în rest acțiunea civilă se respinge ca neîntemeiată.”, în partea descriptivă nu a motivat nici într-un fel motivul respingerii cerinței indicate de apelant - avocatul Doroftei Roman în numele părții vătămate Rusu Petru, de încasare a prejudiciului material cauzat în mărime de 11 000 lei.

În acest context, Colegiul atenționează că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților din proces posibilitatea să-și formeze

convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs, elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art. 6 din CEDO.

În atare situație, Colegiul penal lărgit consideră, că decizia instanței de apel contravine prevederilor art. 414 ,417, 419 Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Cu atât mai mult, instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o hotărâre de condamnare după o sentință de achitare, urma să verifice probele care au fost puse de instanța de fond la baza sentinței de achitare și să le respingă motivat.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul reiterează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat și vizavi de problemele ce le ridică aceștia. Prin alte cuvinte, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, în decizia adoptată trebuia să expună concluzia generală pe marginea apelului, precum și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea criticilor invocate de apărare, analizând probele și indicând expres care sunt motivele respingerii unora și aprecierii critice a altora.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat probele prezentate de către părți sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată, de asemenea instanța de apel nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de procuror și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În contextul dat, se specifică că pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la

echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor.

În mare parte soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța *Năvoloacă c. Moldovei* (cererea nr. 25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (*a se vedea Botten v. Norway*, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, *Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici*, citată mai sus, § 72). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, ținând cont de viciile care afectează și sentința instanței de fond, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

În consecință, instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile avocatului părții vătămate cât și ale apărării, nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Or, admitând apelul declarat cu aplicarea prevederilor art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel a adoptat o hotărâre diametral opusă solicitărilor apelantului și în virtutea legii, era obligată să dea răspuns la toate argumentele invocate în apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența

sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelanților ținând cont de motivele invocate în apeluri și dispozițiile expuse la pct. 6 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Doroftei Roman în numele părții vătămate Rusu Petru, de avocatul Iorga Emil în numele inculpatei Bivol Alina și de inculpații Bivol Alina și Popa Serghei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-i pe *Cosoi Sergiu Xxxxx, Bivol Alina Xxxx, Popa Serghei Xxxxx* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 24 noiembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Craiu Nicolae

Burduh Victor